

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 11. jaanuar 2022
(OR. en)

5078/22

ECOFIN 10
UEM 4
SOC 4
EMPL 3

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Teema:	Häiremehhanismi aruanne 2022 – Eelnõu: nõukogu (majandus- ja rahandusküsimused) järeldused

Delegatsioonidele edastatakse nõukogu järelduste eelnõu 2022. aasta häiremehhanismi aruande kohta, mille koostas majandus- ja rahanduskomitee 10.–11. jaanuaril 2022.

HÄIREMEHCHANISMI ARUANNE 2022

– Eelnõu: nõukogu (majandus- ja rahandusküsimused) järeldused –

Nõukogu (majandus- ja rahandusküsimused):

1. TÕDEB, et ELi majandus on taastumas 2020. aasta alguse COVID-19 puhangule järgnenud globaalsest majanduslangusest, kuigi majandusväljavaated on nakatumismäära hiljutist järsku kasvu silmas pidades endiselt väga ebakindlad. MÄRGIB, et majanduse taasavamine on nõudlust märkimisväärselt suurendanud, aga aktiivsust piiravad praegu tarne kitsaskohad. TUNNISTAB, et pandeemia suurendas makromajanduslikke riske ning võimendas erinevusi majandustulemuste vahel ja süvendas ebavõrdsust nii ELis kui ka euroala riikides ja nende vahel;
2. TOONITAB, kui oluline on makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse rakendamise jätkumine, ning PEAB TERVITATAVAKS häiremehhanismi aruannet 2022, millega käivitatakse menetluse üheteistkümnes iga-aastane tsükkel. RÕHUTAB, kui oluline on varakult avastada liikmesriikide majanduste, majandus- ja rahaliidu või kogu Euroopa Liidu majanduse nõuetekohast toimimist takistav tasakaalustamatus ning seda ennetada ja korrigeerida;
3. NÕUSTUB ÜLDJOONTES häiremehhanismi aruandes esitatud hinnanguga, mis käsitleb makromajandusliku tasakaalustamatuse arengut ELis ja euroalal ning tekkivaid riske. MÄRGIB, et 2020. aasta järsk majanduslangus katkestas suure erasektori, valitsemissektori ja välisvõlga seotud makromajandusliku tasakaalustamatuse korrigeerimise. Lisaks suurendasid avalikus ja erasektoris töökohtade ja tootmisvõimsuse säilitamiseks ning perede ja ettevõtete jaoks pandeemia mõju leevendamiseks võetud suured laenud veelgi valitsemissektori ja erasektori võlga. Pärast eelmise aasta märkimisväärselt kasvu on võlakordaja seoses majanduse märgatava taastumise ning kodumajapidamiste ja ettevõtete säästude suurenemisega pandeemia ajal enamikus ELi riikides stabiliseerunud või hakanud vähenema. TUNNISTAB, et avaliku ja erasektori varade kvaliteedi halvenemine võib mõjutada enamikus liikmesriikides jätkuvalt madala kasumlikkusega finantsasutuste bilanssi;

4. TÕDEB, et pandeemia on ajutiselt mõjutanud maksebilanssi, aga ei ole olemuslikult muutnud jooksevkonto arenguid. VÕTAB TEADMISEKS, et euroala jooksevkonto kahanes ajutiselt 2020. aastal, kuid kasvas jõudsalt ja jõuab 2021. aastal taas endisele tasemele. TUNNISTAB, et euroalas tervikuna on jätkuvalt suur jooksevkonto ülejääk, mis viitab asjaolule, et on olemas eeldused nõudluse alalhoidmiseks. MÄRGIB, et jooksevkonto ülejääk on teatavates liikmesriikides jätkuvalt suur ning et maksebilanss on ajutiselt halvenenud liikmesriikides, kus piiriülese turismi tähtsus on suurem, seejuures on märke olukorra paranemisest, sealhulgas teatavates liikmesriikides, millel on suur negatiivne rahvusvaheline netoinvesteeringispositsioon;
5. VÕTAB TEADMISEKS asjaolu, et eluasemeturud on kriisi ajal veelgi dünaamilisemaks muutunud ning eluasemehindade ülehindamise risk suureneb, mis suurendab eelkõige nende liikmesriikide muret, kus kodumajapidamiste võlakoormus on kõrge. MÄRGIB, et kulupõhise konkurentsivõime surve võib majanduse taastumisel kiiresti suurened, kui võtta arvesse mõningast tööjõupuudust ja praegust energiahindade tõusu, eelkõige kriisist vähem mõjutatud liikmesriikides;
6. PEAB TERVITATAVAKS häiremehhanismi aruande kvaliteetset analüüsi ning HINDAB KÕRGELT asjaolu, et komisjon jätkab liikmesriikidega konsulteerides välja töötatud analüütiliste raamistike kasutamist. PEAB TERVITATAVAKS asjaolu, et aruanne sisaldab endiselt kriisist makromajanduslikule stabiilsusele tekkiva võimaliku mõju ja olemasolevate makromajanduslike tasakaalustamatuste suundumuste tulevikuhinnangut. See on eriti oluline, sest COVID-19 kriisi täieliku mõjuga seoses valitseb märkimisväärne ebakindlus. TULETAB MEELDE, et majanduse areng on endiselt väga ebakindel, ning TOONITAB, et prognoositavate andmete põhjal tasakaalustamatuse kohta järeldusi tehes tuleb olla ettevaatlik;

7. VÕTAB TEADMISEKS komisjoni kavatsuse teha põhjalik analüüs 12 liikmesriigi kohta, mille puhul nõukogu leidis 2021. aastal, et nendes esineb tasakaalustamatust või ülemäärast tasakaalustamatust. MÄRGIB, et 2022. aasta põhjalike analüüside käigus hinnatakse, kuidas need tasakaalustamatused välja kujunesid, analüüsides nende tõsidust ja muutumist ning nendega seoses liikmesriikide võetud poliitilisi meetmeid, et ajakohastada olemasolevaid hinnanguid ning hinnata võimalikke täitmata poliitilisi vajadusi. NÕUSTUB vajadusega jälgida tähelepanelikult riske veel mõnes liikmesriigis, mille puhul ei peeta põhjalikku analüüsi praeguses etapis vajalikuks, eelkõige seoses eluasemehindade jõulise kasvuga, mis on osal juhtudest kombineeritud erasektori võlataseme kasvuga, kulupõhise konkurentsivõime erinevustega ning valitsemissektori ja maksebilansi koosmõjuga;
8. TOONITAB, et makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamine ja korrigeerimine on jätkuvalt äärmiselt oluline. TULETAB MEELDE, et makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamine ja korrigeerimine suurendab liikmesriikide võimet reageerida šokkidele ja toetab majanduslikku lähenemist, ning et tasakaalustamatuste vähendamine avaldab euroala ja ELi riikide üleselt positiivset ülekanduvat mõju;
9. NÕUSTUB, et taaste- ja vastupidavusrahastu annab ELile võimaluse toetada taastumist ning väljuda kriisist tugevamana ja vastupidavamana. TUNNISTAB, et taaste- ja vastupidavuskavade õigeaegne, täielik ja tulemuslik rakendamine võib toetada tasakaalustamatuste vähendamist ning leevendada makromajanduslikke riske. KUTSUB ÜLES tagama asjakohased poliitikameetmed, mille abil käsitleda tasakaalustamatust ning suurendada ELi majanduse tootlikkust ja kasvupotentsiaali ning konkurentsivõimet;
10. TULETAB MEELDE, et nõukogu arutab makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlust reguleerivaid õigusakte ELi majanduse juhtimise raamistiku läbivaatamise käigus.